

محصولات باغبانی گرمسیری در شرایط آب و هوایی گرم و مرطوب رشد کرده و حداکثر تولید را خواهند داشت. مناطق جنوبی کشورمان با وجود اینکه شرایط ایده آل (گرما و رطوبت مناسب) را ندارد بعضی از محصولات گرمسیری انبه به خوبی رشد کرده و عملکرد بسیار بالایی دارد که در اقتصاد نقش مهمی را ایفا می کند. بررسی ها نشان می دهد که تولید این گونه محصولات اقتصادی بوده و صادرات آنها نیز امکان پذیر می باشد.

تاکنون توجه چندانی به میوه های گرمسیری معطوف نشده و حداقل تا ابتدای دهه اخیر عملا در برنامه ریزی ها مدنظر قرار نگرفته است به طوری که وضعیت نامناسب باغات گرمسیری از جمله انبه خود مبین این ادعا است .

با اقدامات اخیر سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و همچنین معاونت باغبانی وزارت کشاورزی به منظور افزایش تولید این محصولات امید است شاهد شکوفایی این محصولات ارزشمند در کشور باشیم. تلاش در جهت شناساندن میوه های گرمسیری در سطح مملکت و ایجاد بازار داخلی کمک موثری در فراهم آوردن امکانات صادرات این محصولات فراهم خواهد نمود .

- وضعیت کشت انبه در ایران**

براساس شواهد موجود، سابقه کشت انبه در ایران به ۳۰۰ تا ۴۰۰ سال قبل می رسد. انواعی که امروزه در کشور کشت می شوند ارقامی هستند که از کشورهای پاکستان و هندوستان وارد شده اند و به اسامی مختلف در مناطق نام گذاری شده اند. مناطق جنوب و جنوب شرقی شامل استان های، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و منطقه جیرفت، به عنوان مناطق مستعد برای تولید این محصول شناسایی شده اند .

استان هرمزگان با بیشترین سطح زیر کشت معادل ۱۴۵۰ هکتار (۸۶۷ هکتار بارور و ۵۸۳ هکتار نهال) و تولید متوسط ۹۰ تن در هکتار مقام اول و استان سیستان و بلوچستان با سطح زیرکشت معادل ۳۶۰ هکتار (۲۸۰ هکتار بارور و ۸۰ هکتار نهال) و تولید متوسط ۱۷ تن در هکتار مقام دوم و جیرفت نیز با داشتن ۲۰ هکتار در رده بعدی قرار دارد.

مطمئناً با شناخت بیشتر مردم از خواص و ویتامین های این میوه با ارزش، تقاضای خرید آن افزایش خواهد یافت و با این حرکت بازار فروش آن در داخل کشور رونق خواهدگرفت و صادرات آن نیز می تواند به توسعه کشت این محصول کمک فراوان نماید .

جغرافیای مناطق گرمسیری کشور ما توانایی زیادی برای کشت و تولید انبه دارد و انشاء الله با افزایش تقاضای داخلی و خارجی، امید آن می رود که باغچاران علاقه بیشتری به کشت آن پیدا می کنند و افزایش تولید آن می تواند به طور چشمگیری بر روی وضعیت اقتصادی مردم کشورمان تاثیر مطلوبی بگذارد.

امروزه انبه یکی از ۳ یا ۴ میوه مطلوب مناطق حاره به شماره می رود. منشأ آن را شمال شرقی هند، شمال برمه و احتمالاً سیلان دانسته اند. در قرن شانزدهم توسط پرتغالی ها به دنیای غرب (قاره آمریکا) برده شد و امروزه در مناطق بسیار گسترده ای از هند، اندونزی، فلوریدا، هاوایی، مکزیک، آفریقای جنوبی، مصر، فلسطین اشغالی، برزیل، کوبا، فیلیپین و پاکستان و بسیاری مناطق دیگر کشت می شود.

محصولات باغبانی گرمسیری در شرایط آب و

در قرن شانزدهم توسط

پرتغالی ها به دنیای غرب

(قاره آمریکا) برده شد و امروزه در مناطق بسیار گسترده ای از هند،

اندونزی، فلوریدا، هاوایی، مکزیک،

آفریقای جنوبی، مصر، فلسطین اشغالی،

برزیل، کوبا، فیلیپین و پاکستان و

بسیاری مناطق دیگر

کشت می شود

همانگونه که در شکل عرضی در اطراف خط استوا گسترش یافته است .

باتوجه به این که نواحی جنوب شرقی کشور ما در این محدوده قرار گرفته است و کشت و پرورش انبه در آن ناحیه رونق دارد، این مجموعه جهت معرفی بیشتر این میوه تهیه شده است. به دلیل تشابه اقلیمی این منطقه با کشور پاکستان، ارابه گردیده است .

آب و هوا اثر زیادی بر انبه دارد. بهترین اقلیم برای کشت و رشد انبه، شرایطی است که یک فصل خشک مشخص در زمان شکوفه دهی و رسیدن میوه داشته و دارای باران سالیانه بین ۱۲۵۰ تا ۱۸۰۰ میلی متر داشته باشد. در صورت کمبود باران، آبیاری ضروری است .

تحمل این درخت به سرما کم است و به طوری کلی، متوسط دمای کمتر از ۱۵ درجه مانع رشد و نمو آن بوده و سرمای زیر صفر را بیشتر از چند ساعت تحمل نمی کند .

انبه به اختلاف زیاد دمای شب و روز نیز حساس است و لذا در مناطق گرمسیری، رشد و نمو مناسب آن به ارتفاع زیر ۶۰۰ متر و در مناطق نیمه گرمسیری به نواحی مسطح دریا محدود است .

آبیاری درختان انبه بستگی مستقیم به شرایط آب و هوایی و میزان بارندگی دارد. در مناطقی که بارندگی کافی است، نیاز به آبیاری درختان مسن بسیار کم است .

به طور کلی برای دوره های اولیه دو تا سه ماه پس از کشت، آبیاری سه بار در هفته صورت می گیرد. در دوره های بعد آبیاری در تابستان یک بار در هفته و در زمستان هر دو هفته یک بار انجام کرد و در صورت متعمر دو تا سه بار در ماه آبیاری می شوند. در دوره ۲ تا ۲/۵ ماهه قبل از گلدهی از آبیاری اجتناب می شود.

این کار رشد سبزینه ای را دچار وقفه کرده و در نتیجه باعث گلدهی بهتر می شود بنابراین در زمان گلدهی نیز باید از آبیاری اجتناب کرد و در صورت لزوم یک آبیاری سبک پس از دوره مذکور و قبل از شکوفایی گل ها انجام می گیرد. پس از تثبیت میوه ها، آبیاری بایستی به طور مستمر انجام شود .

هر درخت باید در سال بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ عدد میوه تولید نماید. بعضی از ارقام در سال می توانند ۱۰۰ عدد میوه تولید نمایند. از نظر تولید، ارقام انبه نظم

بررسی ویژگی های انبه در مناطق جنوب

■ **امروزه انبه یکی از ۳ یا ۴ میوه مطلوب مناطق حاره**

به شمار می رود. منشأ آن را شمال شرقی هند، شمال برمه و احتمالاً سیلان دانسته اند. آب و هوا اثر زیادی بر انبه دارد.

بهترین اقلیم برای کشت و رشد انبه، شرایطی است که یک فصل خشک مشخص در زمان شکوفه دهی

و رسیدن میوه داشته و دارای باران سالیانه بین ۱۲۵۰ تا ۱۸۰۰ میلی متر داشته باشد

همانگی ندارند به طوری که در یک برداشت کم از نظر تعداد امکان افزایش کیفیت میوه وجود دارد . معمولاً از گلدهی تا زمان رسیدن میوه ها ۲ تا ۶ ماه طول می کشد.

برداشت میوه ها با تغییر رنگ آن از سبز به زرد شروع می شود و معمولاً در این حالت بریکس میوه بیشتر از ۷ می باشد. میوه ها را باید در فواصل زمانی منظم برداشت نمود. میوه ها را به آرامی در دست گرفته و می چینند و سپس بسته بندی می نمایند.

میوه ها همراه با ۵ تا ۱۰ سانتی متر از دم میوه چیده می شود. برای حمل و نقل و صادرات میوه باید دم میوه ها را تا ۲ سانتی متر کوتاه نموده و شستشو می دهیم تا مواد زاید و بقایای سم از بین برود و سپس در جعبه قرار می دهیم. برای جلوگیری از شکستن شاخه های درخت در زمان برداشت از نردبان یا پالابرها باید استفاده نمود.

- بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

برای بسته بندی این محصول در کارتن باید نکات ذیل را رعایت نمود :

۱- کف کارتن از نوع مقوای سه لای سنگین و در آن ترجیحاً تلسکوپي باشد و از انواع دای کاتی دردار

● **بسته بندی :**

۳- در صورت رعایت شرایط فوق میوه را به مدت ۲۱ روز می توان در انبار نگهداری نمود .

سال آوری انبه یکی از مهم ترین عوامل محدودکننده در تولید میوه می باشد. باردهی به صورت یکسال در میان و یا بی قانده باعث مشکلات اقتصادی در تولید آن می شود.

میوه انبه به روی شاخه های ۹ ماهه تا یک ساله تشکیل می شود و لذا در سال هایی که باردهی درخت خوب باشد، رشد شاخه های جوان کم شده و در سال بعد تشکیل میوه روی آنها دچار کاهش می شود. عکس این حالت در سال بعد اتفاق می افتد. به این صورت که به علت باردهی کم، رشد شاخه ها بیشتر و لذا در سال بعد، میوه دهی بهتر صورت می گیرد. البته عوامل متعدد دیگری چون ویژگی ژنتیکی، شرایط آب و هوایی، کمبود موادغذایی و غیره در باردهی سالانه موثرند .

جهت کاهش اثرات سال آوری توصیه های زیر ارائه شده است :

- کشت مخلوط ارقامی که سال آوری ندارند با ارقامی که دارای سال آوری می باشند .

- مبارزه با آفت و بیماری ها

- محافظت درخت از سرمای شبانه در هنگام تشکیل گل و میوه

- زنگ کردن میوه های تشکیل شده روی شاخه های جوان که به رشد و نمو دیگر شاخه ها (برای سال بعد) کمک می کند .

درخت انبه ۵ سالگی به باردهی می رسد. البته مقدار تولید در سال های اول پایین است و به تدریج تا حدود ۵۰۰۰ - ۳۰۰۰ در هر درخت می رسد. متوسط بازده بر مبنای وزن برای هر درخت در درختان میوه بندی ۳۰۰ - ۱۵۰ کیلوگرم و برای درخت های غیرمیوه‌بندی ۴۰۰ - ۳۰۰ کیلوگرم است .

معمولاً از گلدهی تا زمان رسیدن میوه ها حدود ۳ - ۶ ماه طول می کشد و شروع ریزش طبیعی میوه ها نشانه رسیدن میوه است. البته انبه به صورت «تارس» برداشت می شود و «تارس» حالتی است که رنگ پوست آن متمایل به زرد بوده و در شرایط نگهداری در انبار قابل رسیدن باشد .

حدود ۶ تا ۷ هفته پس از برداشت، میوه ها زرد و نرم شده (در انبار) و برای مصرف آماده اند .

- آفات انبه**

از مشهورترین آفات انبه می توان به مگس های میوه، شپشک، زجره انبه اشاره نمود که از این میان مگس میوه، نظر به اهمیت آن مورد بررسی قرار می گیرد .

مگس میوه انبه Dacus Zonatus بزرگ‌ترین آفت انبه و گواوی می باشد. خسارت این آفت از طریق تخم گذاری در درون میوه و رشد لاروها در داخل آن می باشد. از سایر میزبان های این آفت می توان به آلو و مرکبات اشاره کرد .

به دلیل حضور فعال این آفت در تمامی فصول سال (حدود ۱۰ ماه)، مبارزه و کنترل آن غالباً دشوار است. به ویژه آنکه قابلیت تحرک این آفت در بین باغ ها نسبتاً زیاد است. به لحاظ محیطی درجه حرارت زیر ۲۳ سانتی درجه به مدت یک ماه (باکتر) اثر منفی روی جمعیت آفت دارد.

در مبارزه شیمیایی از سموم مختلف حشره کش و در مبارزه تلفیقی استفاده از تله های فرمونی پیشنهاد شده است. اخیراً تلاش هایی در مورد کنترل آفت از طریق عقیم سازی حشرات در صورت گرفته است .

میوه ها و سبزیجات سالم تابستانی

- سبزیجات**

ریحان: این سبزی که در غذاهای ایتالیایی به وفور مورد استفاده قرار می گیرد، اما در اصل به کشور هند تعلق دارد. در این کشور، این گیاه برای درمان استرس، آسم و دیابت تجویز می شود. علم جدید در پی کشف سر این سبزی و دلیل اینکه چرا پزشکان هند باستان از آن بعنوان دارو استفاده می کردند، است.

مواد و ترکیبات ریحان خواص بسیار بالای آنتی اکسیدانه از خود نشان داده اند و ضد پیری، ضد سرطان، ضد ویروس و ضد میکروبی هستند. پس اگر می خواهید تابستانی شاد و لذت بخش داشته باشید، از این موادغذایی در رژیم خود بهره بگیرید.

تابستان بهترین زمان

برای اشباع بدنتان از مواد

غذایی عالی است میوه ها و

سبزیجات تازه تابستانی، گیاهان

در این فصل نور خورشید را خوب

جذب کرده و انرژی آن را به بدن

ما منتقل می کنند

درضمن شایان ذکر است : که این میوه برای اولین بار در ایران باستان کشت شده است.

هلو: این میوه احتمالاً هزاران سال پیش برای اولین بار در چین کاشته شده است. از آن زمان تاکنون، انواع مختلفی از آن تولید شده است. این میوه بسیار خوشمزه است اما ویتامین یا ماده معدنی خاصی به وفور در آن دیده نمی شود.

تمشک: این میوه در همه جای جهان وجود دارد و سرشار از آنتی اکسیدان است. آنتی اکسیدانها مواد شیمیایی هستند که فواید بسیار زیادی برای بدن دارند و البته بسیار هم خوشمزه هستند.

تابستان بهترین زمان برای اشباع بدنتان از مواد مغذی عالی است. مثل میوه ها و سبزیجات تازه تابستانی. گیاهان در این فصل نور خورشید را خوب جذب کرده و انرژی آن را به بدن ما منتقل می کنند؛ انرژی که شما را قوی تر، سالم تر و شادتر خواهد کرد.

در این مقاله تصمیم گرفته ایم شما را با میوه ها و سبزیجات این فصل آشنا کنیم. پس برای بهترین مواد مغذی از بهترین و خوشمزه ترین موادغذایی با ما همراه باشید.

چرا باید فصلی خرید کنیم؟

۱- برای محیط زیست بهتر است. محصولات فصلی معمولاً در رشد مل می کنند. هر چه حمل و نقل این موادغذایی کمتر باشد، در معرض آلودگی کمتری قرار می گیرند و انرژی کمتری نیز هزینه خواهد شد.

۲- مزه بهتری دارد. محصولات فصلی معمولاً در اوج رسیده شدن، چیده می شوند نه اینکه زودتر از هنگام چیده شوند و در بار برسند.
۳- برایتان بهتر است. واقعیت این است، که موادغذایی تازه، خاصیت مغذی بیشتری دارند.

میوه ها

زغال آخته: پزشکان این میوه را غذای مغز نامیده اند. تحقیقات نشان داده که این مواد موجب تقویت قدرت مغزی می شود. محققان دانشگاه تاقس در بوستون با تحقیقاتی که روی موش های آزمایشگاهی انجام داده اند، دریافته اند که رژیم غذایی سرشار از این میوه، از زوال عقل جلوگیری کرده و با بالا رفتن سن، حافظه را تقویت می کند. بنابراین، وقتی برای خرید زغال آخته می روید، حتماً انواع ارگانیک آن را انتخاب کنید.

گیلاس: این میوه درعین اینکه واقعاً خوشمزه است، سرشار از ویتامین C نیز می باشد.

● **میوه های تابستانی**

● **میوه های زمستانی**

● **میوه های فصلی**

● **میوه های فصلی**